

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 10 og 11

Fylke: Nord-Trøndelag

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Egge

Emne: Lynging, Moring og garse

Bygdelag:

Oppskr. av: attåtfor

Gard:

Sætre Håne

(adresse): Sætre pr. Steinbjørn

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røysne. *neha eiga røysne*B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
det næste fortalt av Håne Sætre, Egge. 75 år.

SVAR

Lynging har vist vært lite brukt her, og har lenge sia det var slutt med det, har det ikkje lykkaast å få grøie på. Om våren elles sitt unntak darsleg højs, tak dei skjær i eller nijden og skar ned røysting. Dette var gjort på seinmisten, eller varen når lyngtunene var berr for mò. Lynget var måhakkja med ein skjerkekniv, som elles var brukt til å hakke halm.

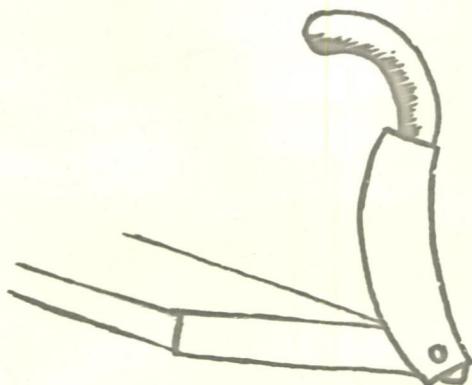
Skjerkekniven var ein røka breid, krom kniv, som i sine ender hadde eit nedoverløyd handtak. I andre enden var kniven festa til ein stakk eller plante med ein tagg eller bolt. (sjå teikninga) Elles var det i gammeltida brukt leg her å slippa røuer og guter ut i marka tidlig om våren når lyngtunene hadde vorti berr for mò.

Moring har ikkje vært i bruk her. Ogeller ikkje dei fleste andre foreslag som er nemnt i emne 11 garse attåtfor. Einart når det var unntak rikt sildfiske i Bærtstadflorden og ein fekk

nilda før ein slikeg og ingenting, da trakte det at same brukte nild til præthesfor. Søyefor har vori brukt, men ikke no. Det var ei tid før og etter ørhundraskiftet brukleg å gi gode mildekyr ein lang av kløver og timotei. Ein tok en best kløver og timoteihøjet og pakke i ein stamp eller ei stor bøtte og slo kokande vatn over. Når det hadde stått slik ei tid vart det brukleg farge på vatrut, og denne læren gav ein kyrne. Same brukte ha litt myrl i læren. Elles var det før brukleg å slo vatrut over agur og hakkels, som vart bruk til kyrne.

Med det var bremesiusbremeri på Bygård i Egge vart det same stader brukkt drøsk til kyr og akser som skulle gjøast.

Min farfar brukte koka potet, røndstappna og blanda med jør til akser som skulle gjøast. Denne potetstappa sta ei tid og jørast før det vart brukkt.

Slik pålag antekes skjærekiven til å hakke halme og tøyng såg ut.